Súd:	Okresný súd Michalovce
Spisová značka:	7C/51/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu:	7725203019
Dátum vydania rozhodnutia:	20. 05. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Milan Mitterpák
ECLI:	ECLI:SK:OSMI:2026:7725203019.4

Rozhodnutie

Okresný súd Michalovce sudca JUDr. Milan Mitterpák v spore žalobcu: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXXX/XX, XXX XX A., zast.: JUDr. Radoslav Soták, advokát, Námestie Slobody 7, 071 01 Michalovce, proti žalovanému: Slovenská republika - Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy 15 000,- € s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 5 880,- EUR s 9,25 % - ným ročným úrokom z omeškania od 22. 11. 2024 do zaplatenia a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.
III. Žalobkyni súd p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou došlou na tunajší súd dňa 12. 8. 2025 žiadal, aby súd zaviazal žalovanú povinnosťou zaplatiť v prospech žalobkyne sumu 15 000,- EUR s príslušenstvom. Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila tým, že uznesením OOPZ Michalovce ČVS: ORP - 54/2 - VYS - MI - 2021 bol 30. 8. 2021 bolo začaté trestné stíhanie a súčasne vznesené obvinenie žalobkyni pre spáchanie prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 a/ Trestného zákona. Sťažnosť žalobkyne ako obvinenej proti tomuto uzneseniu bola uznesením Okresnej prokuratúry zo dňa 21. 9. 2021 ako nedôvodná zamietnutá, avšak po vykonanom dokazovaní bola trestné stíhanie zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, uznesením Okresnej prokuratúry Michalovce zo dňa 12. 6. 2023, právoplatným 7. 8. 2023. Žalobkyňa si v tomto konaní uplatňuje nárok na náhradu škody, ktorá jej bola spôsobená nezákonným uznesením o vznesení obvinenia orgánu verejnej moci podľa bodu 1.1 žaloby. Celkovo nezákonné trestné konanie trvalo od 30. 8. 2021 do 7. 8. 2023, teda skoro dva roky. Žalobkyňa vyzvala žalovanú podaním zo dňa 15. 7. 2024 na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v žalovanej výške vrátane trov právneho zastúpenia, ktorá jej vznikla nezákonným trestným konaním a žalovanej plnila, len čo sa týka trov a zvyšok nároku na nemajetkovú ujmu neuznala v zmysle pripojenej prílohy. Samotné trestné stíhanie malo veľmi negatívny dopad na žalobkyňu, ako aj na jej rodinu a jej známych. Žalobkyňa už len samotné trestné stíhanie veľmi zle znášala, bola prvýkrát v živote trestne stíhaná, toto stíhanie trvalo takmer dva roky a psychicky ju trestné stíhanie veľmi poznačilo. Vznesenie obvinenia sa rýchlo rozšírilo v mieste jej bydliska, v rodine a na pracovisku. Táto skutočnosť vyvolala veľa nepríjemných situácii pre žalobkyňu ako aj pre jej rodinu. Narušili sa jej vzťahy v rodine a to k blízkym osobám, trestné stíhanie tak výrazne zasiahlo do žalobkyninho profesionálneho, súkromného, rodinného života, osobnostných práv, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, poškodilo jej meno, spôsobilo psychickú trauma a malo veľký vplyv na jej spoločenské a pracovné uplatnenie. K týmto skutočnostiam navrhla žalobkyňa výsluch svedkov a to dcéry žalobkyne – A. C. ako aj svedkyňu E. F. a A. G.. Žalobkyňa ďalej poukázala v rámci žaloby, že ak má byť žalovaná považovaná na právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov. Samotné konštatovanie porušenia práv žalobkyne nie je vzhľadom na okolnosti danej veci, intenzitu jej ujmy dostatočným zadosťučinením a preto žalobkyňa žiada náhradu

nemajetkovej ujmy ako čiastočnú peňažnú satisfakciu. Celkovo nárok žalobkyne predstavuje sumu 15 000,- EUR s príslušenstvom. Nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v ňou požadovanej výške je zanedbateľnou čiastkou, ktorá jej môže znížiť útrapy, ktoré mala v súvislosti s trestným stíhaním. Zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov konania.

2. Žalovaná vo svojom vyjadrení k žalobe zo dňa 22. 10. 2025 na č. l. 57 - 61 spisu okrem iného uviedla, že žalobkyňa doposiaľ nepreukázala existenciu dôvodov na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy. Nie je dostatočne preukázaný vznik a príčinná súvislosť medzi vznikom a uplatnením titulu náhrady škody. Dôkazné bremeno je v tomto smere na poškodenej. Výšku nemajetkovej ujmy považuje za spornú. Je zrejmé, že žalobkyňa bola v trestnom konaní úspešná, keďže bolo voči nej trestné stíhanie zastavené. V rámci konania však nedošlo k zrušeniu žiadneho rozhodnutia pre jeho nezákonnosť. Žalovaná poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 201/2007 zo dňa 30. 7. 2008. Požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy žalobkyni je v rozpore s aktuálnou právnou úpravou. V tejto súvislosti poukázala žalovaná na rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6Co 33/2023 zo dňa 18. 4. 2023. V tejto súvislosti poukázala žalovaná na to, že suma priznaná v nemajetkovej ujme by nemala dosiahnuť úroveň sumy, ktorá je poskytovaná pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násilia, trestnom čine sexuálneho zneužívania, trestnom čine sexuálneho zneužívania, trestnom čine týrania blízkej a zverenej osoby alebo trestnom čine nedobrovoľného zmiznutia. S poukazom na skôr uvedené navrhol žalovaný žalobu zamietnuť ako nedôvodnú.

3. Žalobkyňa vo svojej vyjadrení zo dňa 18. 11. 2025 na č. l. 111 - 112 spisu k vyjadreniu žalovanej okrem iného uviedla, že jednotlivé rozhodnutia na ktoré poukázala žalovaná sú neaktuálne. Žalobkyňa opätovne zdôraznila, že nezákonné trestné konanie trvalo od 30. 8. 2021 do 7. 8. 2023, teda takmer 2 roky. Žalobkyňa poukázala aj na prieskum Ústavného súdu v tejto otázke, ktorý okrem iného uviedol: „ak má každý právo na náhradu škody spôsobenú mu nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu zaručené v článku 46 ods. 3 Ústavy, potom toto právo nie je možné v konkrétnom prípade zákonom obmedziť, či celkom vylúčiť.“ Zároveň žalobkyňa poukázala aj na ďalšie konkrétne nálezy Ústavného súdu Českej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky.

4. Žalovaná vo svojej duplike zo dňa 8. 12. 2025 na č. l. 119-120 spisu okrem iného uviedla, že podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 o obetiach trestných činov a o zmene a doplnenie niektorých zákonov majú osoby nárok na vyplatenie odškodneného za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške 10 násobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej za obdobie kalendárneho roka v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu, čo by v predmetnej veci bolo maximálne 6 230,- EUR. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie NS SR a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva. Okrem toho poukázala na to, že žalobkyňa nepreukázala vznik nemajetkovej ujmy, keďže jej povinnosťou bolo preukázať v prípade uplatňovania jej peňažnej náhrady vznik tejto ujmy v jednotlivých oblastiach života a intenzitu zásahu ako aj to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie, či zmiernenie tejto vzniknutej ujmy.

5. Žalobkyňa vo svojej výpovedi pred súdom okrem iného uviedla, že v období dvoch rokov, kedy voči nej bolo vznesené obvinenie bolo pre ňu strašné. Počas tohto obdobia žila pod psychickým tlakom, trpela nespavosťou, zobúdzala sa s vedomím, že v očiach štátu je kriminálnička. Tento stres sa podpísal na jej duševnej pohode a zasiahol jej dôstojnosť a česť. Keďže žije v malo meste, ľudia sa ňu začali pozerať s nejakým podozrením. Rozpadli sa jej vzťahy, zrútil sa súkromný život. Bola naštrbená jej dôvera vo vzťahu k dcére aj vo vzťahu ku rodičom, ktorý pred tým pravidelne navštevovala. V tom období prestala žiť spoločensky, všetkému sa začala vyhýbať, radšej sedela doma. Rozpadol sa jej vzťah s partnerom skrze jej zlú psychiku, ktorú v tom čase mala. Nikto jej neveril. Zároveň to zasiahlo do jej profesionálneho života. Má vysokú školu, v živote nebola nezamestnaná a od uvedeného obdobia je to zlé. Pokúšala sa nájsť zamestnanie, ale vzhľadom na jej vzdelanie aj skúsenosti to nešlo. Informácie sa šírili a nepozývali ju na pohovory, pretože firmy si medzi sebou volajú a zisťujú informácie o uchádzačovi. Neskôr ju zamestnala dcéra ako pomocnú silu a u nej pracovala do roku 2023. Nakoniec v apríli 2024 nastúpila na čerpaciu stanicu OMV ma pozíciu obsluhy s čím tiež nebola stotožnená. V tom čase mala pracovnú zmluvu iba na dobu určitú do konca roka 2024, následne maródovala a minulého roka pracovala 3 mesiace v Kauflande ako dokladačka tovaru. Od októbra minulého roka je nezamestnaná.

Aj keď trestné stíhanie bolo zastavené, tak k rodičom nevie prísť tak často ako predtým. Pred trestným stíhaním chodila s kamarátmi aspoň raz za mesiac na kávu alebo večer si posedieť, no potom sa uzavrela. Teraz je to ťažké lebo je odstrihnutá od kontaktov do určitej miery na základe toho, že v stave v akom je. Zasiahlo ju to po profesijnej stránke. Pred vznesením obvinenia bola stále zamestnaná. V živote nepoberala podporu od štátu. V živote nemaródovala a nepoberala žiadne dávky. Aj keď si podáva žiadosti o zamestnanie, tak asi v 90 % ju nepozvú na pohovor.

6. Svedok A. G. vo svojej výpovedi pred súdom okrem iného uviedol, že žalobkyňu pozná od roku 2020, kedy začal chodiť s dcérou žalobkyne A. C.. Uviedol, že u žalobkyni došlo k postupnému úpadku osobnosti, to znamená, že pred tým žalobkyňa bola človek, ktorý sa rád socializoval, rád sa obliekal a rád chodil ku kaderníkovi, pravidelne na nechty. Tieto veci si dobre pamätá, nakoľko žalobkyňa mu stále ukazovala, že čo má nové. Následne, keď sa to stalo, čo sa stalo na B. bolo zrazu vidieť, že nechodí nikde. Prestala sa o seba starať, pretože začala upadať. To znamená, že z osoby, ktorá varila, piekla sa stala osoba, ktorá sedela na gauči. Žalobkyňa ani nechcela o týchto veciach rozprávať. Až neskôr sa priznala, že čo sa stalo a čo vlastne rieši vo svojom živote aktuálne. V jej prípade išlo o zmenu v správaní, keď človek sedí celý deň na gauči, tak je depresívny. Ona bola veselá kopa, vtípky, srandičky a zrazu sa otočila o 180 stupňov. Išlo o zmeny v správaní, ktoré sa udiali po vznesení obvinenia v zmysle otázky právneho zástupcu žalobkyne. Pred vznesením obvinenia žalobkyňa bola s dcérou ako kamošky, avšak následne došlo to až do takej roviny, že sa hádali. Hádali sa lebo v domácnosti sa začali riešiť financie a zrazu sa to nedalo nejak ťahať, keďže s matkou jeho partnerka ťahali domácnosť 50 na 50 a tie peniaze, ktoré dávala do domácnosti jeho partnerka, tak žalobkyňa tie peniaze nemala. Zároveň nevedeli, či to fakt žalobkyňa nespravila. Následne partnerka odstrihla svoju mamu od financovania a riešila tú domácnosť sama. Naštrbili sa vzťahy, boli tam hádky, že či jej dcéra neverí. Stávalo sa, že keď chodil za A. – partnerkou, keď mu otvorila byt žalobkyňa tak ju videl v pyžame, ktoré mala na sebe v pondelok, utorok, stredu, štvrtok. Žalobkyňa mala dlho partnera, neskôr sa s ním o týchto veciach nebavila. Žalobkyňa boli s dcérou ako dve najlepšie kamarátky. Žalobkyňa sa prestála stretávať a prestala sa baviť so svojimi známymi a prestala sa stretávať aj s partnerom. Aj napriek svojmu titulu a obchodníckym skúsenostiam, mala problém si nájsť nejakú prácu. Zamestnala ju aj dcéra v reštaurácii ako pomocnú kuchárku, neskôr pracovala na pumpe ako obsluha a taktiež aj v Kauflande vykladala tovar. S rodičmi sa stretávala raz do týždňa a neskôr len raz za mesiac. Prestala za nimi chodiť, pričom predtým rodičom stále išla pomôcť, išla po robote hoc iba na kávu alebo pokecať.

7. Svedkyňa A. C. pred súdom ako dcéra žalobkyne okrem iného uviedla, že mama sa strašne zmenila. Ani na začiatku jej nepovedala, že čo sa rieši a mama bola z toho nešťastná, zasiahlo ju to, nebola taká ako predtým plná života. Žena, ktorá bola pekne vyobliekaná, mala stále úsmev sa zrazu nejak zmenila. Všetko to zmizlo. Bola bez života, prestala chodiť vonku, nebavili sa toľko, nechodila ku starým rodičom, t. j. ku svojím rodičom. Zároveň mala pochybnosti, či to mama neurobila a mala voči nej nedôveru, že prečo jej to nepovedala skôr, keďže pred tým mali dobrý vzťah hovorili si všetko. Predtým mama chodievala s kamarátkami alebo s ňou vonku, následne sa uzavrela pred ňou. Už sa spolu toľko nerozprávali. Predtým mama celý život pracovala. Následne mala veľký problém nájsť si prácu. Zobrali ju akurát na chvíľu na OVM pumpu a potom pracovala tri mesiac v Kauflande ako vykladačka. Zároveň ju ona zamestnala, keďže si nevedela nájsť prácu a robila ako pomocná sila v kuchyni. Nebolo príjemné vidieť svojho rodiča v takom stave, keď celý život vás viedol k niečomu a proste zrazu bolo vidno, že sa vám vzťah rozpadá.

8. Z čestného vyhlásenia E. F. na č. l. 147 spisu je zrejmé, že žalobkyňa bola jej kolegyňou od roku 2014, pracovne pôsobili v rovnakom regióne. Spolu trávili raz – dvakrát týždenne čas obeda. Napriek tomu, že vo firmy svoju činnosť ukončila začiatkom roku 2020, priateľstvo so žalobkyňou pretrvalo aj neskôr. Zmenilo sa to asi rok po tom, čo B. povedala, že čo sa vo firme odohralo a bolo voči nej vznesené Trestné oznámenie. Znášala túto skutočnosť veľmi ťažko, začala vynechávať ich spoločné stretnutia, nemala náladu, stále v hlave riešila iba pocity šoku a hanby. Neskôr sa jej kontakt obmedzil na telefonicky, pričom neustále riešila svoje pocity, duševnú nepohodu. Dlhodobo jej hovorila, že sa jej nedarí v pracovnej oblasti, že sa nevie zamestnať adekvátne k svojmu vzdelaniu. Rozpadol sa jej dlhoročný vzťah s priateľom s tým, že situácia sa začala mierne meniť až po ukončení a zastavení trestného stíhania, ale stále to nie je také ako predtým.

9. V konaní nebolo sporné a vyplýva to z uznesenia Okresnej prokuratúry Michalovce sp. zn. 1Pv 199/2021/8807 zo dňa 12. 6. 2023 na č. l. 8 – 31a, ktorým bolo zastavené trestné stíhanie vedené proti žalobkyni podľa § 215 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona, že voči žalobkyni bolo uznesením vyšetrovateľa OR PZ Michalovce, odboru kriminálnej polície zo dňa 30. 8. 2021 vznesené obvinenie pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, 2 písm. a/ Trestného zákona, pričom skôr uvedeným uznesením Okresnej prokuratúry v Michalovciach bolo trestné stíhanie voči žalobkyni zastavené, nakoľko sa nestal skutok, pre ktorý bolo vedené trestné stíhanie.

10. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., účinného do 29. 6. 2025 štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci
a) nezákonným rozhodnutím,
b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

11. Podľa § 4 ods. 1 písm. b/ zákona č. 514/2003 Z. z. Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu
b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, 3) a
1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo
2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,

12. Podľa § 4 ods. 1 písm. f/ zákona č. 514/2003 Z. z. Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,

13. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

14. Podľa § 5 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody má i ten, s kým nebolo konané ako s účastníkom konania, aj keď s ním, ako s účastníkom konania, konané malo byť.

15. Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla.

16. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

17. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

18. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak

nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

19. Podľa § 6 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. Ak bola škoda spôsobená rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorým orgán verejnej moci prekročil svoju právomoc, nie je zrušenie alebo zmena rozhodnutia pre nezákonnosť podmienkou uplatnenia nároku na náhradu škody. Za nezákonné rozhodnutie sa nepovažuje výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky.

20. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

21. Podľa § 15 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

22. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 1a)

23. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

24. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

25. Podľa § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu 8a)

26. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

27. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

28. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. 9) Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

29. Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 účinného do 29. 6. 2025, pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násilia, trestnom čine sexuálneho zneužívania, trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo trestnom čine nedobrovoľného zmiznutia má obeť násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške desaťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

30. Zákon č. 514/2003 Z. z. zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie) ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zavinil. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania.

31. Náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. (§ 18 ods.1 z. 514/2003 Z. z.). I keď jedným zo základných predpokladov zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v zmysle § 6 ods.1 veta prvá z. 514/2003 Z. z. je zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, ktorým bola spôsobená škoda treba mať na zreteli, že zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (viď bližšie rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 4MCdo/15/2009 uznesením občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR zo 6.12.2010 navrhnuté na uverejnenie v zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR). Zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade postúpenia veci do priestupkového konania. Judikatúra dospela k záveru, že ide o špecificky prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež zastavenie trestného stíhania, oslobodenie spod obžaloby a postúpenie veci do priestupkového konania. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania ale na samotný výsledok trestného stíhania. Uvedený právny záver vyplýva i z rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. Ús 25/2011 zo dňa 24. 3. 2011 v ktorom Ústavný súd zastával názor, že pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, nielen zastavenie trestného stíhania má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezákonnosť, ale rovnaké dôsledky má aj rozhodnutie o postúpení veci do priestupkového konania.

32. V zmysle § 4 ods. 1 písm. b) a f/ zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ alebo poverený orgán Policajného zboru alebo Generálna prokuratúra ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní.

33. V danom prípade došlo ku škode žalobcu v trestnom konaní. Orgány činné v trestnom konaní sú prokurátor a policajt (§10 ods.1 trestného poriadku). Policajtom sa na účely tohto zákona rozumie aj vyšetrovateľ PZ. Trestné stíhanie sa začne vydaním uznesenia, ktoré policajt doručí prokurátorovi najneskôr do 48 hodín (§199 ods.1 veta 2-6 trestného poriadku). Ak je po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba policajt bez zmeškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré doručí najneskôr do 48 hodín prokurátorovi (§206 ods.1 trestného poriadku). Po skončení vyšetrovania policajt predloží spis prokurátorovi s návrhom na podanie obžaloby alebo na iné rozhodnutie. Dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania v

prípravnom konal vykonáva prokurátor (§ 230 ods.1 trestného poriadku). Opatreniami uvedenými v § 230 ods. 2 trestného poriadku vykonáva prokurátor dozor na zákonnosti prípravného konania, s tým, že iba prokurátor je oprávnený v prípravnom konaní podať obžalobu (§ 231 pís. a) trestného poriadku).

34. Vychádzajúc zo skôr uvedených ustanovení trestného poriadku je zrejmé, že na úseku trestného konania vykonávali svoju pôsobnosť tak vyšetrovateľ policajného zboru, tak ako aj prokurátor. Vo veci náhrady škody spôsobenej v tomto úseku trestného konania orgánom verejnej moci preto ako orgán konajúci v mene štátu prichádza do úvahy Ministerstva vnútra SR ako aj Generálna prokuratúra SR. Z hľadiska určenia, ktorý z týchto orgánov je v tom ktorom prípade orgánom konajúcim v mene štátu je rozhodujúce na ktorom z nich bola podaná žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, ak žiadosť bola podaná na oboch uvedených orgánoch je príslušným ten z nich, ktorý vo veci začal konať ako prvý (§4 ods.1 písm. m zákona č. 514/2003 Z. z.).

35. Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku (§ 15 zákona č. 514/2003 Z. z.) podala žalobkyňa na H. G. I. v dôsledku čoho, sa Generálna prokuratúra stala orgánom verejnej moci konajúcim v danom prípade za štát.

36. Vykonaným dokazovaním, výsluchom žalobkyne, jednotlivých svedkov, oboznámením sa s ďalšími listinnými dôkazmi súd mal za to, že v konaní bolo jednoznačne preukázané a nebolo to sporné, že uznesením vyšetrovateľa OR PZ Michalovce, odboru kriminálnej polície zo dňa 30. 8. 2021 bolo žalobkyni vznesené obvinenie pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1,2 písm., a/ Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť v dobe od 3. 2. 2020 do 9. 4. 2020 a to na skutkovom základe ako je to uvedené v predmetnom uznesení.

37. Uznesením Okresnej prokuratúry zo dňa 12. 6. 2023, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 7. 8. 2023 bolo podľa § 215 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku bolo zastavené trestné stíhanie žalobkyne pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1,2 písm. a/ Trestného zákona na tom skutkovom základe ako je to uvedené v predmetnom uznesení na č. l. 8 spisu, nakoľko bolo nepochybné, že sa nestal skutok pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie.

38. Vychádzajúc zo skôr uvedeného je zrejmé, že uznesením o zastavení trestného stíhania proti žalobkyni, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 7. 8. 2023 bolo preukázané, že uznesenie vyšetrovateľa OR PZ, odboru kriminálnej polície zo dňa 30. 8. 2021, ktorým bolo žalobkyni vznesené obvinenie pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1,2 písm. a/ Trestného zákona bolo nezákonným rozhodnutím a na tomto podklade vznikol žalobkyni nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. účinného do 29. 6. 2025.

39. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného do 29. 6. 2025 v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

40. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 účinného do 29. 6. 2025, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na
a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

41. Z výpovede žalobkyne, výpovedí svedkov, čestného prehlásenia svedka bolo preukázané, že žalobkyňa stratila zamestnanie obchodnej zástupkyne na podklade trestného oznámenia podaného jej

pôvodným zamestnávateľom. Okrem toho bolo preukázané, že vzhľadom na vedené trestné stíhanie voči žalobkyni došlo k zmene v jej správaní, k psychickej nepohode a v neposlednom rade aj k napätiu v rodine a to k jej dcére a jej rodičom. Zároveň došlo k zmene osobnosti žalobkyne, ktorá sa stala apatickou, uzavretou, stratila kamarátov, partnera.

42. Trestné stíhanie žalobkyne vážne a negatívne zasiahlo aj do jej súkromného života skôr uvedenými skutočnosťami a zmenami v správaní, ktoré potvrdili jednotliví svedkovia. Zároveň došlo k zmene jej pracovného života, keďže prišla o zamestnanie a následne si nemohla nájsť porovnateľné zamestnanie v dôsledku čoho stratila radosť zo života a uzavrela sa vo vzťahu k rodine a taktiež vo vzťahu ku okoliu.

43. Vychádzajúc zo skôr uvedeného je zrejmé, že trestné stíhanie žalobkyne a dôsledky s tým súvisiace /strata zamestnania a finančné neistoty/ vážne zasiahli do života žalobkyne a spôsobili jej duševnú nepohodu. Súd nemal pochybnosti, že uvedené trestné stíhanie žalobkyne narušilo vzájomné vzťahy medzi žalobkyňou a jej partnerom, rodičmi, dcérou a kamarátmi. V konaní bolo preukázané, že vyššie uvedené trestné stíhanie proti žalobkyni malo vplyv aj na jej spoločenskom uplatnení, nemožnosti vykonávať pôvodné zamestnanie. Okrem toho nezákonné trestné stíhanie žalobkyne a jej kriminalizácia / v mieste bydliska / zasiahli do jej osobnostnej sféry, keďže vážne bola narušená jej povesť bezúhonného človeka tým, že trestné stíhanie bolo voči nej vedené skoro po dobu dvoch rokov.

44. Súd mal za preukázané tvrdenie žalobkyne o psychickom dopade trestného stíhania na jej osobu na základe svedeckých výpovedí bez lekárskych správ, nakoľko prvostupňový súd sa v tejto súvislosti stotožnil s nálezom Ústavného súdu SR, sp. zn. III. Ús 754/2016 zo dňa 24. 1. 2017, ktorý vo svojom rozhodnutí vyslovil, že už len samotné začatie trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného a zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, jeho cti a dobrej povesti.

45. S poukazom na skôr uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v danom prípade nepostačuje iba konštatovanie porušenie práva, ale podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. a žalobkyni vznikol aj nárok na určenie výšky nemajetkovej ujmy v sume 5 880,- EUR.

46. Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov majú osoby nárok na vyplatenie odškodného za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške 10 násobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Pri výške minimálnej mzdy za rok 2021 v sume 623,- EUR bola maximálna suma, ktorú by mohol súd v zmysle skôr uvedeného paragrafu priznať a to v sume 6230,- EUR / 10 x 623,- EUR /. S poukazom na § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. účinného do 29. 6. 2025.

47. V zmysle Nariadenia vlády č. 280/2006 Z. z. výška minimálnej mzdy na rok 2021 bola vo výške 623,- EUR .

48. Predmetné ustanovenie z. č. 274/2017 Z. z. bolo pre súd vodítkom, avšak nie rozhodujúcou skutočnosťou pre priznanie výšky nemajetkovej ujmy, nakoľko podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR nie je možné zákonom vylúčiť alebo obmedziť právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu. Vzhľadom na uvedené súd považoval sumu 5 880,- EUR, mesačne 245,- EUR / dva roky trvajúce trestné stíhanie / za primeranú vzhľadom na skôr zistený skutkový stav veci a v prevyšujúcej časti nárok žalobkyne zamietol ako nedôvodný.

49. Pri výške nemajetkovej náhrady súd vychádzal z voľnej úvahy, avšak z hľadísk, ktoré sú v súčasnosti uvedené v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. . Súd mal za to, že výška náhrady nemajetkovej ujmy je primeraná skôr popísanej ujme, ktorú utrpela žalobkyňa nezákonným rozhodnutím. V danom prípade súd vychádzal z rozhodovacej činnosti súdov v porovnateľných veciach / napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 175/2011 a Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 14Co 85/2013 zo dňa 26.3. 2013. Súd rovnako ako Krajský súd v Bratislave vo skôr uvedenej veci poukazuje na to, že vo veciach ochrany osobnosti sú žalobcom priznávané náhrady nemajetkovej ujmy v podstatne vyšších sumách / napr. niektorým politikom /, hoci zásahy do ich osobnostných práv nemali zďaleka také dôsledky, aké malo nezákonné trestné stíhanie žalobcu.

50. Podľa § 517 ods.1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

51. Zároveň súd žalobkyni priznal aj úroky z omeškania od nasledujúceho dňa, kedy žalovaná odmietla plniť žalované nároky, t. j. odo dňa 22. 11. 2024, keď o spôsobe vybavenia veci bola žalobkyňa vyrozumená žalovanou listom zo dňa 21. 11. 2024.

52. V zmysle ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. / účinného od 1. 1. 2015/ „výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu“.

53. Úroková sadzba ECB k prvému dňu omeškania žalovaného, t. j. k 22. 11. 2024 bola vo výške 4,25 %, preto súd priznal žalobkyni úrok z omeškania vo výške 9,25 % zo sumy 5 880,- EUR a to od 22. 11. 2024 do zaplatenia.

54. S poukazom na skôr uvedené súd rozhodol v zmysle výrokov I., II. rozsudku.

55. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a úspešnej žalobkyni, ktorá mala plný úspech, čo do základu uplatneného nároku, ktorého výška závisela od úvahy súdu, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Michalovce.

Odvolanie podané v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.